

BÁCSKAI KÖZÉRDEK

A Bács-Bodrog vármegyei községi jegyzők egyesületének hivatalos lapja

Megjelenik minden vasárnap	Főmunkatársak KISS GYULA SZENDY ISTVÁN	Felelős szerkesztő BERKOVITS MÁRK Belmunkatárs CSAJÁGI BERNÁT	Egész évre 8 K, félévre 4 K, negyed évre 2 K Egyes szám ára 20 fillér
-------------------------------	---	---	---

Az egyenes adók reformja

Irta dr. Exner Kornél egyetemi tanár
— Második közlemény —

Multkori cikkünket az új adójavaslatnak a földadóra vonatkozó újításai-
val végeztük.

A tőkekamat- és járadékadónál jelentékeny adóleszállítást kontemplál a törvényjavaslat.

A tőkekamatadó és járadékadó kulcsát ugyanis általában véve 10⁰/₀-ról 5⁰/₀-ra, tehát felére mérséklé. Az adókulcs 5⁰/₀-al az adó pedig 50⁰/₀-al csökken. Pénzpiacunk versenyképességének fokozása az egyik főoka, a szintén egyidejűleg mérséklendő kereseti adó kulcsával való egyenlősítés, a másik főoka ennek a nagy adómérséklésnek. Kiterjed ezen mérséklés a 9 millió K készpénzt hozó betéti tőkekamatadóra is, tehát oly adóra, mely az utolsó fillérig befolyt az állam pénztáraiba. Két ⁰/₀ lesz az adó a mai 10⁰/₀ helyett a házassági élet közösségben nem lévő nőnek tartásdíja, a lemenőknek, fogadott gyermekeknek, vőnek vagy menynek és a testvéreknek ellenszolgáltatás nélkül, de tényleg kikötöten és rendszeresen adott járadékok után. Ezekkel a járandóságokkal szemben, melyek jelenleg az adókulcs súlyos volta miatt egyrészt titokban maradnak, másrészt pedig menthető el-

nézésből adó alá csak elvéve vonatnak, 80⁰/₀ az adómérséklés, de valójában az a két ⁰/₀-os adó is bevételi többletet fog jelenteni; ha az adókulcs leszállítása felébreszti az adóerkölcset s az adóztatás hálójába tudja terelni ezeket a járulékokat. A rokoni kötelekben álló egyéneknek nyújtott ezek az apanázsok azonban csak akkor lesznek adókötelesekké, ha jogilag kikényszeríthetők és egyuttal ismétlődő szolgáltatások. Tehát pl. az apanázs, amelyet az após, bár rendszeresen, de jogilag kötelező alap híján csak önként nyújt vejének, nem adótárgy.

Ugyancsak 2⁰/₀ lesz az adó a katonai adóköteles házassági óvadék hozadéka után is, szemben a mai 10⁰/₀-al.

A reformban életre hívott általános kereseti adó egy állam iparadójának vagy kereseti adójának sem másolata. Mai I. oszt. kereseti adónk sajátosságainak keveredéséből, az adónemnek öröklött és szerzett tulajdonságainak kombinálódásából, a természetes kiválasztódás folyamatoként állott elő, azzal a rendeltetéssel, hogy a változott körülményeknek, az új adott viszonyoknak megfelelőbb, az életre alkalmasabb legyen elődeinél.

Mindjárt konstatálhatjuk, hogy a III. osztályu kereseti adónak ellenszenves főhibáját, a lehetetlenül magas adókulcsot, az általános kereseti adó nem

örökölte. Ma ugyanis nálunk a kereskedő, az ügyvéd, az orvos, az iparos 2000 K évi kereset, tehát oly összeg után, mely egyes államokban létminimum címén adó alá sem kerül, fizetni köteles 200 K III. osztályu kereseti adót, 70 K általános jövedelmi pótagót, 62 K átlagos községi pótagót és 10 K országos betegápolási pótagót, összesen tehát 342 K adót, a nem jelentéktelen törvényhatósági, a különösen nagy és aránytalanul kimért egyházi és egyéb közszolgáltatásokkal együtt a kereset 20⁰/₀-át. Ily nagy terhet a nem fundált jövedelem, a személyes tevékenységen alapuló bizonytalan üzleti és kereseti nyereség nem bírhat el.

Mi természetesebb, hogy a gyakorlatban nem érvényesülhetett ez a megadóztatás ily mértékben?! A ma megadóztatott átlagos évi kereset: a budapesti ügyvédekénél 1666 K, a vidéki ügyvédekénél 917 K, a budapesti orvosoknál 1543 K, a vidéki orvosoknál 622 K, a budapesti korcsmárosoknál 1430 K, a vidékieknél 527 K. Széles Magyarországon — a székesfővárostól eltekintve — nincs ügyvéd 8000 K-át felülhaladó kereset után megadóztatva, 8000 K-ás is csak egyetlen egy van. De hagyjuk az egyese-
ket és nézzük az adózók összességét. A legújabb adóstatistikai adatok szerint III. oszt. kereseti adóval meg van

TÁRCA.

Hulló csillag

Fényes csillag van az égen
Csendes nyári éjjelen,
Szelíd fénye tündökölve
Csillan át az aetheren
Rezgő csillag szelíd fényét
Nézem, nézem csak nézem . . .
Be szeretnék csillag lenni
Fényes csillag az égen.

Fényes csillag hull az égről
Csendes nyári éjjelen,
Hulló csillag tűnő fényét
Elyelé a végtelen.
Nézem . . . nézem . . . hull a csillag
S árva szívem elszorul . . .
Mért nem vagyok én is csillag
Mely a végtelenbe hull!

LOTUS

Óh, azok a férfiak!

Mottó: A ti gyarlóságok a mi gyarlóságunk
A ti hibátok a mi hibánk!

Nem igen sokszor hallunk eféle kifakadást, az igaz, de hát az nem is az erősebb nem érdeme, hanem inkább a mienk, vagyis inkább ama kellemetlen körülményé, hogy annyiszor meg lesz támadva a mi nemünk, hogy még védeni is alig győzzük magunkat, nem hogy mi támadhatnánk.

Ha egy társaságban 4–5 férfi összejön, s ha véletlenül a társalgás fonala a hölgyekre irányul, rögtön támadnak megjegyzések, észrevételek, melyek sohasem a mi előnyünkre ütnek ki.

Ezerféle kifogások vannak ellenünk s a legtöbbször hangoztatott panasz a nők rendkívüli fényűzésére vonatkozik, mely tulajdonképen épp oly alaptalan vád, mint a legtöbb, amellyel a mi gyenge nemünket terhelik.

Ha a sok önvédelem időt hagyhatna nekünk a vádaskodásra, akkor elmondhatnók, hogy éppen olyan nagy számban, vagy még sokkal nagyobb mértékben vannak a férfiak között iszákos, könnyelmű, kicsapongó, kártyás existenciák, akik bizony csunya szenvedélyeikkel több pénznek a nyakára hágnak, mint a legtöbb fényűző nő, ki fényűzésével is hasznot hajt az — iparnak.

A minap hallgattam végig egy igen élénk, élvezetes vitaközlést egy fiatal leány s egy heves fiatal ember között.

„Kérem a nők az okai — mondta ez utóbbi — ha mi nem merünk házasodni; hisz ez lehetetlen, olyan igények mellett, mint a milyeneket a mai nők táplálnak! Bálókba, mulatságokba járni, minden héten egy-egy új selyemruha, míg a gyermekek éhen sírnak odahaza!”

Oh! és még maguk mernek beszélni? férfiak?! — fakadt ki indignálódva, kipirult arccal a fiatal hölgy.

— Még maguk mernek beszélni? Szent Isten! Egy férfi beszél a hölgyek igényeiről! Hát mi járunk a kávéházakba, mi szívjuk el a méregdrága szivarokat, mi kártyázunk el rengeteg sok pénzt, „mi iszunk,“ mi üzünk annyi költséges sportot?! Oh önző férfiak! Hisz a mi fényűzésünk igen sokszor annyiba sem kerül összesen, mint a mennyit egy férfi „elfüstöl“ egy év alatt. Hanem persze „a teremtés urai“nak mindent szabad! A saját igényüket a legtermészetesebb szükségletek közé számítják s nekünk felróják a legtermészetesebb szükségleteket igények számába. Rettenetes!!

— De mikor ezek a „legtermészetesebb szükségletek“ ezeket felemésztenek s haszontalan kiadások árjába sodornak. Hány család megélhetne tisztességesen abból, amit néha egy-egy hölgy kiad drága toilletterre?! „Hány család tönkrement már egy nő fényűzése által?!“

— És hány szegény család süllyedt már a nyomorba, egy könnyelmű férfi kicsapongásai által? Hány szegény gyermek sirt odahaza éhesen, míg apjuk a keresményt ellumpolta?!

„Oh, ezek csak kivételek!”

De fájdalom nagyon is gyakori kivételek, gyakoriabbak, mint ama másik ezerszer a hölgyek szemére lobbantott gyengeség. És még maguk, az „erősebb“ nem mer beszélni, amelynek kötelessége volna nagyobb tökélyre törekedni, épen azért mert szeretik

róva Magyarországon 439.974 ember; ezek közül csak 13.761 adózó, tehát mindössze 3.2 fizet 2000 K-át felülhaladó évi keresete után adót és 426.211 adózó, azaz 96.8% ezen alul maradó kereset után. Nagyon szomorú statisztika volna ez, ha csak megközelítő valóságban is nyugodnánk! Az aránytalanság és igazságtalanság, mely más adónem alá tartozó adóalanyok szolgáltatási képességének és ezzel szemben álló adóterhének egybeazonosságából kirí, menthetővé teszi a bevallás hiányosságát; az elviselhetetlenül súlyos adókulcs demoralizál, az adóztató hatóságot pedig elnézővé teszi. Az adórendszerben van a hiba, nem az emberekben. Ubi omnes peccant, nemo peccat. Az államnak követelnie kell, hogy mindenki a becsületesség útján haladjon, de előbb járhatóvá kell tenni ezeket az utakat.

Végzetes kölcsönhatásban állanak itt: a lehetetlenül nagy adókulcs és a megadóztatott kereset. Az adózó elenyészően csekély keresetet vall be, mert nagy az adókulcs, viszont az állam nagy adókulcsot állít fel, mert a kereset eltitkolható, abból tehát, amit megfog, kárpótolni akarja magát. Ebből a végzetes circulus viciodudból a reformjavaslatban megteszi a kormány az első kivezető lépést: az adókulcsok leszállítását javasolja. Vajjon fogja-e követni ezt a példát az adózó közönség? Megteszi-e szintén a valóságos kereset bevallásához az elhatározó lépést? Erre csak a jövő adhat autentikus feleletet.

A reformtervezet az általános kereseti adó kivetési kulcsot 4, illetve 5⁰/₀-ban állapítja meg, az adókulcsot tehát 6, illetőleg 5⁰/₀-al, az adót 60 és 50⁰/₀-al mérsékli. Négy százalék lesz az adó az irodalmi, művészi tevékenységből és más egyéb, nem szolgáltatási viszonyon alapuló értelmi (orvosi, ügyvédi, mérnöki), stb. foglalkozásból eredő kereset után; 5⁰/₀ pedig minden más esetben.

Az adókiadó bizottság az üzleti

könyvek megvizsgálását titoktartás kötelezettsége mellett — csak két esetben rendelheti majd el. Először akkor, ha az adózó üzleti könyveinek betétként önmaga ajánlotta fel; másodszer akkor, ha az adózó által önként bemutatott nyereség- és veszteségszámla eredménye aggályosnak mutatkozik.

Az általános kereseti adónál a minimális kereseti nyereség kiszámítása körül tervezett változtatások kihatását Exner egy gyakorlati példában is bemutatja. A példa ez: tegyük fel, hogy az ügyvéd négyszobás lakásért fizet évi 1600 K-át; ebből 400 K az irodára esik. Van egy 16 éves gyermeke. Ennek az ügyvédnek adóalapja ma, a minimális tételek alsó határa szerint így számítandó ki. A lakásra eső 1200 K-ból levonandó egy kiskorú gyermek után 100 K, marad 1100 K, ennek egy és félszeres összege 1650, melyhez hozzáadandó az irodabér 25⁰/₀-a, azaz 100 K, s így a minimális adóalap 1750 K, a III. oszt. kereseti adó pedig 175 K. Ugyanennek az ügyvédnek adóalapja szintén az alsó határ szerint, a reform alapján volna: 1600 x 2 = 3200 K; általános kereseti adója pedig 128 K. Az adóalap tehát 1450 K-val növekednék ugyan, de az adó mégis 47 K-val lejjebb szállana. Ha ugyanezt a példát a minimális tételek felső határa szerint dolgozzuk ki, úgy a mai alapon az eredmény 3700 K adóalap és 370 K, III. osztályu kereseti adó, míg a törvényjavaslat alapján az eredmény 9600 K adóalap és 384 K általános kereseti adó. Ez esetben tehát az adóalap már 5900 K-val növekszik, az adó pedig csak 14 K-val.

A haszonbérlok jelenleg csaknem valamennyien a haszon bérösszeg és a mellékszolgáltatások 25⁰/₀-ának adóalapul vétele mellett adóznak, s így a 10⁰/₀-os adókulcs szerint III. oszt. kereseti adójuk a bérösszeg 2¹/₂⁰/₀-ával egyenlő; a reform után pedig 2 százalékkal lesz egyenlő. A haszonbérlok adója eszerint 20⁰/₀-al csökkenni

fog. Tekintettel arra, hogy a haszonbérlok adója ma 3,490.000 K-át tesz.

Az általános kereseti adó főösszeget — az első 3 évre — a törvényjavaslat meghatározza. Az adókontingens egy évi összege 28 millió K, a házalók és a külföldi kereskedelmi utazók adója nélkül. Ez az adó főösszeg a mai III. osztályu kereseti adónak, továbbá a kézműiparosok I. osztályu kereseti adójának és a részben ide beosztott bányaadónak egybevonat összegeiből keletkezett. Ha ugyanis megtekintjük az 1906 évi adókiadási eredményeit, úgy találjuk hogy a III. osztályu kereseti adó 25,301.687 K, az önálló kézműiparosokra kivetett I. osztályu kereseti adó 1,500,594 K és a bányaadónak hozzávetőleg idetartozó harmadrésze 182.537, összesen tehát kerekén 27 millió K, volt. Hozzászámítva ehhez az összeghez az 1906 évtől a reform életbeléptének első esztendejéig beálló természetes növekedést, megkapjuk a kontingentált 28 millió K-t. A reform ennek az adófőösszegnek megütését akként biztosítja, hogy minden adózóra arányos pótelőirást rendel el, ha az elsőfoku kivetésnek eredménye a kontingentált összegben alul maradna, s a hiány 5⁰/₀-nál nagyobb volna. Ezzel az arányos teher elosztás elérésére is törekszik, mert az adófelosztással kombinált önadóztatásban az adózók egymást ellenőrzik; mivel bizonyos, hogy amit az egyik adózó jogosulatlanul elhárít magáról, azt a többinek kell majd megfizetni.

A részvénytársaságok és szövetkezetek adójánál lényeges újítás: az egy évi üzleteredmény alapul vétele a mai három évi átlag helyett, és a bizottsági adókiadás eljéte.

HIREK.

— **Monstre-deputáció.** A kulai főszolgabírói hivatal, ugylátszik, nemsokára főnököt cserél. Hetek óta suttogja ezt az újítást Fama asszony; de senkinek akart hinni komolyságában. A m. pénteken végre maga Bácsbodrog vmegye főispánja jelentette ki egy nagy küldöttség előtt, hogy a

magukat azzal a nagy hangzású névvel illetni, hogy „erősebb” nem!

De a nők hibái többet nyomnak a latban, mint a miénk. Éppen azért meri őket jóknak, nemeseknek, önfeláldozóknak szeretik képviselni, annál inkább, feltűnnek hibáik, a mellyel több rosszat tudnak teremteni, mint mi. Hisz legtöbbször egy rossz asszony magával rántja a súlyedésbe, a bukásba egész családját. Tönkre teszi férjének, gyermekeinek egész jövőjét és — — —

Hisz az is mind csak a férfiak hibája! — felelt magából kikelve a vitaközö leány az elbámoló ellenlábásnak. — Hisz ez egyedül csak a maguk hibája! Miért nem nevelnek bennünket jobban? Miért vallja a férfinem legnagyobb része azt a magasztos principiumot, hogy az asszony akkor jó, ha tudatlan? Az „abc” és könyvtől kergetik őket a főzőkanálhoz és rettenetesen csodálkoznak azon, hogy a nő látköre nem szélesedik, izlése nem hajlik a komolyabb foglalkozáshoz, hanem a pipereasztalnál leli kedvét az üres és költséges divatutánzással. Hát mért haragusznak akkor ha időnként nemesebb, hasznos foglalkozással akarjuk töltetni, ha olvasunk, tanulunk, mint a férfiak? De ők a szellemi foglalkozásokat csak a saját szabadalmuknak, előjoguknak tekintik; s jaj annak a hölgynek, aki — „kékhárisnyás-kodik.” Valamit csak kell tennünk! s ha az ismeretek, tudományok tára csukva van előttünk, nyitva van hát a toilette-asztal,

mely kevésbé nemes és költségesebb foglalkozás ugyan, de hát nekünk „ott a helyünk.” S ha ott igenis megtudjuk állni a helyünket, akkor panaszkodnak az iszonyu költségvetés

„De kérem.”

Vagy azt kívánják tőlünk, hogy teljesen kivesszen belőlünk a lélek, ne érdekeljen bennünket az olvasókönyv s e toiletteasztal? s ha a háztartás gépies dolgait elvégeztük, ne foglalkozunk többé semmivel, csak a levegőbe bámuljunk? Köszönöm szépen!

„Nagysád nagyon is messzire megy. Nem akarjuk mi, hogy a hölgyek ostobák legyenek, de irtózik ám minden férfi a kékhárisnyáktól. Nincs is kiállhatatlanabb dolog a világon, mint egy tudákos hölgy!”

Hát ne csináljanak tudákos hölgyeket. Ha a férfiak volnának apostolai a haladás, a felvilágosultságnak, a női emáncipációnak, akkor nem volnának tudákos hölgyek; mert a tudákoságot a félműveltség szüli. Ésszerű nevelés mellett csak egész művelt emberek vannak, kik nem képzelik magukról, hogy sokat tudnak, hanem belátják, hogy sok van még, amit nem tudnak, és szerények!

„Még csak az kellene, hogy tudományos leányokat neveljünk, kik holmi politikai vezércikket irtálnak, míg a háztartás gondjait hanyag cselédkezekre bízzák. Akkor volna még csak „jaj” szegény férfiaknak! Utoljára dajkáknak szegődhetnének saját gyermekeik mellé.”

Ej! ez haszontalan kifogás. Egy okos, körültekintő művelt asszony tudja mi a kötelessége, s első sorban azt fogja teljesíteni s a szellemi szórakozás csak aztán következik. Akiben meg nincs kötelességérzet, az ha tanulatlan, műveletlen vagy ostoba is, még sem fogja háztartását mintánsan rendben tartani, azt elhiheti!

„Jól van megengedem, de az előtt sem voltak tudományos asszonyaink, mégis jól ment minden. Hisz a férfi hivatása az, hogy befejezze a nő nevelését. Mint férj köteles a gyenge asszonyt oktatni, vezetni, tanítani”

Oh hisz ezzel saját maga alatt vágja el a fát! Így csak bevallja hogy az erősebb nem gyengesége az oka a mi gyengeségünknek. Hát akkor a mi hibánk, ha némelyik közülünk a fényűzésnek hódol s nem tud határt tartani benne? hisz ott áll oldalánál a mestere, tanítója, nevelője, a férj személyében, akire hárul a felelősség a „gyenge” „örökös szellemi kiskorúságot” élő nő minden tetteért; mért nem mondja az a hibátlan, tökéletes, erélyes férj az ő kis gyarló tanítványának: „eddig és ne tovább!!!”

Summa summarum: a mi minden hibánk, gyarlóságunk, gyengeségünk, botlásunk az erősebb nem bűne. Ők a „mindenség urai” felelősek mindenért.

És még ők mernek panaszkodni??!

Óh! azok a férfiak!!!

LOTUS

hir, mely Sztrilich Béla kulai főszolgabíró-
nak Zentára leendő áthelyeztetéséről szól,
nem alaptalan. A kulai járás közönségét
igen kellemetlenül lepte meg az a hír, hogy
Sztrilich Béla főszolgabírót, aki csak 9 hó-
nappal ezelőtt vette át a kulai szolgabírói
hivatal vezetését, s ezen rövid idő alatt is
oly bokros érdemeket szerzett magának e
járás közigazgatási, kulturális és társadalmi
életének föllendítését célzó tevékenységével,
— amiről különben e lapokban többször
volt már alkalmunk a legmelegebb elismer-
réssel megemlékezni, hogy a hír hallatára
azonnal egy monstre-deputációt toborzott
össze, hogy — ha még lehetséges — a
vmegye főispánjánál Sztrilich Béla marad-
hatását kieszközölje. Járásunk közönségé-
nek dicséretére mondhatjuk, hogy az első
hívó szóra, amely Hiegel Jakab, Oberländer
Fülöp, Wagner G. Adolf, Hilkené Keresztély
ujverbázi lakosoktól hangzott el, oly nagy
számban sietett a küldöttséghez csatlakozni,
hogy ez még Zomborban is nagy feltűnést
keltett. A több mint 100 főből álló küldöttsé-
get Fernbach Károly főispán a városházán
fogadta, mert éppen itt volt elfoglalva, s a
küldöttség szónokáinak: Wagner G. Adolf
ujverbázi lelkésznek szavaira kijelentette,
hogy a kulai járás közönségének eme
szokatlan érdeklődése igen jól esik neki,
mert ebből látja, hogy azon férfiu, akit éppen
ő állított a járás közigazgatásának élére,
nemcsak hogy megfelel hivatásának, hanem
a közönség szeretetét is annyira megnyerte,
hogy most télvíz idején ily nagy és díszes
küldöttség siet hozzá, hogy a kiváló közig.
tisztségviselőt a járás élén megtarthassa. Igaz
ugyan, hogy Sztrilich Béla annak idején,
mikor megválasztott, s Kulára helyeztetett,
városba kíváncszott; s igaz az is, hogy az
ügyben legközelebről érdekelt főszolgabíró
most maga is arra kérte a főispánt, hogy
Kulán továbbra is megmaradhasson; de
Sztrilich Béla is, a küldöttség is elkésett a
kérelmével. Most már aligha lesz módjában
a főispánnak a történet megállapodásokon
változtathatni. Mindazonáltal megígérte a
küldöttségnek, hogy beszélni fog az alispán-
nal és a mit lehet, megtesz a kulai járás
érdekében. Ezzel a küldöttség sietett ki a
vasútállomásra, hogy kiki még az esti
vonattal visszatérhessen otthonába.

— **Mulatságok.** A „Kulai Polg. Olvasó-
egylet választmánya elhatározta, hogy az
idei borkóstoló-estélyét, amely iránt eddig
minden évben nagy érdeklődést tanúsítottak
az egylet tagjai, — f. hó 12-én fogja meg-
tartani. A Sylvester-estét az idén szintén
nagyobb szabású mulatság keretében fogja
az egylet megtartani. Közveasorával egybe-
kötött táncmulatság fogja az idei Sylvester-
estély programját képezni.

— **Helyreigazítás.** Mult heti számunk-
ban a hírek rovatában „Izgalmas megye-
bizottsági tagválasztás” címen azon közle-
mény jelent meg, hogy Felsőszentivánon a
megyebizottsági tagválasztás oly izgalmat
szült, hogy B. I. rk. lelkész P. K. tanítót
felpofozta. Utólag onnan érkezett újabb
értesítés szerint ezen hírt akként helyesbít-
jük, hogy Felsőszentivánon a megyebizottsá-
gi tagválasztásból kifolyólag a nevezett két
úr között semmiféle incidens nem történt,
de nem is történni lehetett, mivel mindkét úri
ember egy és ugyanazon jelöltre szavazott.

— **Fizetésemelés.** Veprőd község kép-
viselőtestülete Michler Boldizsár községi
aljegyző fizetését 900 K-ról 1400 K-ra emelte
fel, lakbérét azonban az eddig élvezett 100
K-val meghagyta.

— **Gyászjelentés.** Szívünkben szomorúság-
gal tudatjuk, hogy szeretett édes apánk Stei-
nitz József buzgó munkával eltöltött életé-
nek 69. esztendőjében, dec. 1-én jobblétre-
szenderült. Drága halottunk földi maradvá-
nyai f. hó 2-án d. u. 2 órakor fognak az
izr. szertartás szerint az itteni sírkertben
örök nyugalomra helyeztetni. Bfeketehegy,
1907. dec. 1. Örizzük kegyelettel emlékét!
Steinitz család.

— **A főszolgabírók és a díjnyokok
fizetésemelése.** A jövő évi költségvetés
általában nem nagyon bőkezű a tisztviselő-
kkel szemben. A vmegyei alkalmazottak közül
csupán a főszolgabírók és a díjnyokok örül-

hetnek a fizetésrendezésnek. A főszolgabírók
eddig 1000 K-nás utáltalányát emeli a
költségvetés. Az eddigi 1000 K utáltalány
ugyanis a legtöbb főszolgabírónak kevés
volt, minthogy a lótarás lényegesen drágább
lett. A vármegyénél működő napidíjasok
fizetésének rendezésére is nagyobb összeg
van beállítva a költségvetésbe.

— **Téli kikötő Baján.** A földmivelésügyi
minister a napokban leiratot intézett Baja
város polgármesteréhez, melyben arról ér-
tesíti a város közönségét, hogy a bajai
Sugovica rendezésére és a téli kikötő ki-
építésére 546.000 K-nát irányzott elő.

— **Az állami tisztviselők** tudvalevőleg
nem fizetnek községi adót. Kozosvár városa
most mozgalmat indított az iránti, hogy az
állami tisztviselőket is rojják meg községi
adóval.

— **Az új adókiivetési ciklus.** 1908 évben
kezdődik az új adókiivetési ciklus, amikor tudvalevő-
leg a következő 3 évre az adókiivetést meg
kell ejteni. A közönség bizonyos idegessé-
gel néz elébe az új kiivetésnek, az adóreform
ilytán teljes bizonytalanság van e tekintet-
ben, miként fog a helyzet alakulni. Általában
azt hiszik, hogy az adókiivetés új alapokon
fog végbemenni, pedig — illetékes helyen
szerzett értesülésünk szerint — az 1908 évi
adókiivetés egészen a régi alapokon fog
végbemenni, miután ez másképp nem is lehet,
mert az új adójavaslatok már kellő időre
törvényre nem válhatnak. Az 1908 évi adó-
kiivetés azonban csak az 1908 évre bír majd
hatállyal, az 1909 és 1910 évre történő
adómegállapításokat az új adó törvények
hatálytalanítani fogják és a pénzügyminis-
ter felhatalmazza, hogy 1909-ben az új alapon
új adókiivetést ejtsen meg.

— **Tuberkulózis ismertetése.** Andrássy
Gyula gróf belügyminister ez év elején
pályázatot hirdetett a tuberkulózis népszerű
ismertetésére. A pályázatra érkezett több mű
közül az Országos Közegészségügyi Tanács
bírói véleménye alapján legjobbnak a
„Dunántul” jellegű művet találták. A jelgés
boríték kinyitása után megállapították, hogy
a szerző ifj. Feldman Bódog dr. szombat-
helyi orvos.

— **Adófizetés a postatakarékpénztár**
utján. A postatakarékpénztár régi tervet
akarja megvalósítani a kormány. Arról van
ugyanis szó, hogy az adót a jövőben a
postatakarékpénztár utján is lehessen fizetni.
Ez az intézkedés igen megkönnyitene és
meggyorsítaná az adófizetést, mert most igen
sokan azért nem fizetik pontosan az adójukat,
mert az adóhivatalok adminisztrációja bosz-
szantóan lassú és nehézkes. Ha ez a terv
megvalósul, akkor a pénztári készleteket
ezentúl a postatakarékpénztár fogja gyü-
mölcsöztetni, melynek egész ügykezelését
újra fogják szervezni. A kormánynak az a
terve, hogy az újítást az adóreformmal egy-
időben lépteti életbe.

— **Az újvidéki nagyrét lecsapolása.**
Az újvidéki nagyrét lecsapolásához szüksé-
ges csatornában teljesítendő mintegy 53.000
m. földmozgósítási munkák biztosítása vé-
gett Újvidék város tanácsa december 16-án
versenytárgyalást fog tartani. A műszaki
iratok Újvidéken a városi mérnöki hivatalban
és a budapesti m. kir. kulturális mérnöki hiva-
talban megtekinthetők.

— **Ártézi kutfurás Adán.** Ada község
ártézi kutat furat 5000 K-ig terjedő költség-
gel. A munkákra pályázatot írt ki a község
előjárósága, amely dec. 15-én jár le.

— **Kegyelem a katonaszökevényeknek.**
A honvédség rendeletét közölnye közli a hon-
védelmi minister rendeletét, amely a király
elhatározásából kegyelemben részesíti az
összes katonaszökevényeket, akiket bezárólag
1907 dec. 2-ig elítéltek, vagy bűnvádi eljárás
alá vontak. A királyi kegyelem már a
június 8-iki koronázási jubileum idejében
elhatározott dolog volt. A magyar minister-
tanács már akkor elhatározta, hogy a ki-
rálynak javaslatba hozza a megkegyelme-
zést. Katonai tanácskozás is foglalkozott
az ügygyel, amely azonban a király beteg-
sége miatt halasztást szenvedett. A király
felgyógyulása alkalmából újra foglalkozott
a katonai tanács a kegyelmi ténnyel, amelyet
most megvalósítottak. A királyi kegyelmi ténye

természetesen Auszriára is kiterjed és így a
fejedelmi kegy három alkalomra is szól:
június nyolcadikára, a király felgyógyulására
és dec. másodikára, annak a napnak az
évfordulójára, amelyen az ifjú Ferenc József
Olmützbén osztrák császár lett. A királyi
kegyelem igen sok Amerikába vándoroltnak
lehetővé teszi a visszarándulást.

— **Habzó italok** gyárosait különösen
érdekelné fogja, hogy ezentúl nem kényte-
lenek a kevésbé kiadó mesterséges szén-
savat használni, mivel a kartellen kívüli
Muschong-Buziásfürdői hatalmas szénsav-
művek a világhírű buziásfürdői természetes
szénsavforrásokból nyert vegyileg tiszta ter-
mészetes folyékony szénsavat bármely meny-
nyiségben szállítja.

— **Temesvári Szt.-Miklós országos
vásár.** Mint jól informált helyről értesülünk,
a Délmagyarországon uralkodó nagy takar-
mányhiány folytán a f. é. decz. hó 12-én
kezdődő temesvári szarvasmarhavásáron
igen nagy mérvű felhajtás várható, a mely
körülményre az érdekelt körök figyelmét
ezennel felhívjuk. De sertésekéből és lovakból
is nagy felhajtást várnak.

— **Ambrus Zoltán-Naptár.** A Révai
Testvérek Irodalmi Intézet R-T. ez alatt a
cim alatt adta ki a Révai Kalendárium 1908.
évi folyamát. S ezentúl évről-évre változó,
egy-egy fontos irodalmi mozzanathoz fűződő
lesz a cim. Annak a törekvésnek akartak a
kiadók ezzel kifejezést adni, hogy ezt a
páratlanul kedvelt naptárt fokozottabb mér-
tékben állítsák a jeles irodalma alkotások
propagálásának a szolgálatába. A törekvés
dicséretes s a kezdet szerencsés, mert hiszen
kétségtelen, hogy Ambrus Zoltán összes
munkáinak a megjelenése a modern magyar
irodalmi élet egyik legjelentősebb eseménye.
Az Ambrus Zoltán-Naptár olvasmányai része
teljesen Ambrus Zoltán írói egyéniségének
a méltatásával foglalkozik; a maga kerek-
dedtségében érdekes, összeállításában ötlet-
es olvasmány ez a mozaik melynek apró
köveit irodalmunknak jelesei szolgáltatják.
Az olvasmányi részt a magyar irodalom bő
ismertető jegyzéke követi. A naptár külső
kiállítására jó izlésre váil s ily kiadványoknál
meg nem szokottan előkelő. Az Ambrus
Zoltán-Naptárt a kiadóhivatal — VIII., Ül-
ői-út 18. — ingyen küldi meg azoknak, a
kik levelezőlapon kérik.

— **Gözfürdői napok Kulán.** Vasárnap,
hétfőn, szerdán, csütörtökön és szombaton
férfiak; kedden és pénteken nők számára.
Kádfürdők naponta, férfiak és nők számára.
Fürdő nyitás reggel 6 órakor. Kádfürdő 7
órákor.

— **Schmidt Ferenc szabó,** Kula Ferenc
József tér, készíti a legdivatosabb öltönyö-
ket a legolcsóbb árban.

— **Úri-, női- és gyermek-cipők** első-
rangú gyártmány, nagy választékban, Kar-
dos J.-nél Kulán.

Népesedési mozgalmak Kulán

1907. nov. 29-től dec. 7-ig

Születtek: Milutinovity Veszelina gkel.
Slemender Viktor rk. Katona Erzsébet rk.
Hirt Anna rk. Ility Ivánka gkel. Acsanszki
Milivoj gkel. Mái Rozália rk. Oncsák Julia
rk. Vlaski Sztána gkel.

Házasságra léptek: Gaity Dömötör gk.
földműves és Ignatov Zsófia gkel. Jäger
Mátyás rk. asztalossegéd és Köber Kati rk.

Elhaltak: Schlezák Mariska rk. 5 éves,
Törő Gábor rk. 61 éves, Kleer Jánosné rk.
24 éves, Kulyansity Ilona gkel. 18 éves,
Horvát Ferencné rk. 33 éves, Braun Éva rk.
18 éves, özv. Mezei Lukácsné rk. 71 éves,
Gavranov Momir gkel. 1 éves, Sarsánszki
Vladimir gkel. 11 éves.

Foulerd -
Nyers Bast -
Chiné -
Skót -

Selyem

és „Henneberg” selyem 6 kr-tól feljebb, bérment-
ve és vámmentesen. Minta postafordultával.
Megrendelések bármely nyelven intézendők:

an Seidenfabrikt. Henneberg in Zürich.

Hirdetmény.

Kula község előjárósága közhírré teszi, hogy a borítal és húsfogyasztási adóra az adóköteles felekkel, **korcsmárosokkal, kimérőkkel, mészárosokkal és hentésekkel, és a nagy közönséggel** az átalány-összegben fizetendő egyezséget megkísérelni óhajtja és pedig 1 évre feltétlenül, 3 évre pedig félévi felmondás feltétele mellett.

Ha tehát az adóköteles fél a községgel az egyezséget megkísérelni óhajtja, úgy írásbeli ajánlatát a községi előjáróságnál **é hó 8—12-ig okvetlenül nyújtsa be.**

Figyelmezteti az előjáróság az adóköteles feleket, hogy az egyezés kölcsönös érdek lévén, ajánlataikat való alapon megtenni szíveskedjenek, **mert csak így valósítható meg úgy a nagy közönség, mint a község érdeke.**

A vonatkozó ajánlati nyomtatványok a községházán kaphatók.

Kula, 1907. dec. 6.

Kugler Béla s.k. Puhálák Mátyás s.k.
jegyző bíró

Gabona árak: Budapesten:		
Buza október	—	12.20
Zab	—	8.63
	Kulán:	
Buza	—	11.50
Zab	—	7.50
Tengeri	—	6.—

6086 sz. 1907

Kula községtől

Árverési hirdetmény

Kula község előjárósága az ezen község és a községhez tartozó Béla Radanova puszta határra kiterjedő **vadászati jogot** az 1883. XX. tc. 3. §-a értelmében 1908. január hó 1-től 1913. december 31-ig terjedő 6 évre **f. é. december 15-én d. u. 3 órakor** a községházán megtartandó nyilvános árverésen bérbe adja.

Az árverési feltételek a községházán a hivatalos órák alatt megtekintethetők. Kula, 1907 nov. 30.

Előjáróság

4691 sz. kig. 1907.

Pályázati felhívás.

Gombos községben üresedésbe jött községi **irnok-végrehajtói** állásra, mely évi 400 K községi- és 600 K állami javadalmazással van egybekötve.

Egyedül jegyzői oklevéllel bíró egyének pályázhatnak, minthogy az állami javadalmazás ezen feltételhez van kötve.

Pályázati határidő **1907 dec. 31.**

Apatin, 1907. nov. 27.

2-3

Vujevich főszolgabíró.

15368 sz. 1907.

Temesvári vásár-hirdetés.

Az idei Temesvári Szent-Miklós **országos vásár f. évi dec. hó 12-től bezárólag dec. 16-áig** fog megtartatni.

Mindenféle állat felhajtása az orsz. vásárra dec. 12-től, csütörtökön reggeli 5 órától kezdve meg van engedve.

Temesvárrott, 1907. nov. 13.

A városi főkapitányságtól:

2-2

Beé Ferencz, főkapitány.

591 sz. b. v. 1907

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. LX. tc. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszem, hogy a kulai kir. jbiróság 1907 évi V. 426/2 számú végzése következtében Fenyves Péter javára **Stein Jakab** óverbázi lakos ellen 70.80 K s jár. erejéig foganatosított biztosítási kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1000 K-ra becsült egy 8 lóerejű locomobilból álló ingóságokat nyilvános árverésen eladom.

Mely árverésnek a kulai kir. jbiróság 1907 évi V. 426/2 számú végzése folytán Óverbázon vhajtást szenvedettnél leendő eszközlésére **f. é. dec. 12-én d. u. 3 óráját** határidőül kitzöm és ahhoz a venni szándékozókát oly megjegyzéssel hívom meg, hogy az érintett ingóságokat az 1881 LX. tc. 107. 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladom.

A végr. törv. 111. §-a értelmében mindazokat, akik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, amennyiben az, hogy részükre a foglalás korában eszközöltetett, a végrehajtási iratokból ki nem tűnik, felhívom, hogy elsőbbségi igényüket a foglalás megkezdéseig nálam írásban, vagy szóval jelentsék be.

Kula, 1907. nov. 30.

Kányó, kir. bir. vhajtó.

Muschong-Buziásfürdői SZÉNSAV-MŰVEK

ujonnan berendezve kartelen kívül szállítanak azonnal bármily mennyiségű természetes vegyileg legtisztább folyékony

SZÉNSAVAT a világhírű buziásfürdői szén-savforrásokból szodavizgyártáshoz, vendéglősöknek és egyéb ipari célokra

Legkiadósabb természetes szénsav!!

A Budapest székesfővárosi vegyészeti s élelmiszer vizsgáló intézet 1907 évi 4615 sz. vegyelemzési bizonyítványának kivonata:
»Szaga és íze rendes. Szénsavtartalma 99.57% A vizsgált foly. szén-sav ezek után a közegészségügyi követelményeknek teljesen megfelel és magas szénsavtartalma alapján igen jónak minősíthető.«

Felvilágosítással készségesen szolgál

Muschong-buziásfürdői szénsav-művek és ásványvizek szétküldési telepe Buziásfürdőn.

Sürgönyeim Muschong, Buziásfürdő.

Interurban telefon 18 sz.

AKI

legjobban szerkesztett, teljesen független nagy napilapot járattatni óhajt, fizesse elő

AZ UJSÁG-OT

Előfizetési árak:

Egy évre	K	28 —
Félévre	„	14.—
Negyed évre	„	7.—
Egy hónapra	„	2.40

Az Ujság terjedelme rendszeren 28, 32, 36 oldal. Vasárnap és ünnepnapokon

60-100 oldal

MEGRENDELÉSI CÍM

Az UJSÁG kiadóhivatala Budapest

VII, Rákóczi-út 54